

ΑΔΑΜ ΜΕΡΙΚΙΔΗΣ

ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

(1889-1944)

Ο Αδάμ Μερικίδης, γεννήθηκε στο Χωριό Καράμπαγ (μετέπειτα Πετρωτά) της περιοχής Αδριανούπολης, το 1889.

Παντρεύτηκε την Ζωή, θυγατέρα του Τσιορμπατζή (Κώστογλου) Ευστρατίου.

Στο Χωριό ασχολούνταν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, διατηρούσε Καφενείο και παραπλεύρως σε αυτό, για την εξυπηρέτηση των διερχομένων από το Χωριό, διατηρούσε και ένα μικρό Χάνι.

Παράλληλα με τις άλλες ασχολίες του, ασχολήθηκε μαζί με τον αδελφό του Βασίλη Μερικίδη και με το εμπόριο και για αυτό τον λόγο έκανε τακτικά ταξίδια στην Αδριανούπολη και στο Μουσταφά Πασά.

Μετά το 1920 και την ένταξη του Χωριού στην Ελληνική επικράτεια, κατήργησε το Χάνι και έκανε επέκταση του χώρου του Καφενείου του και τη μετατροπή του σε Καφέ-Παντοπωλείο.

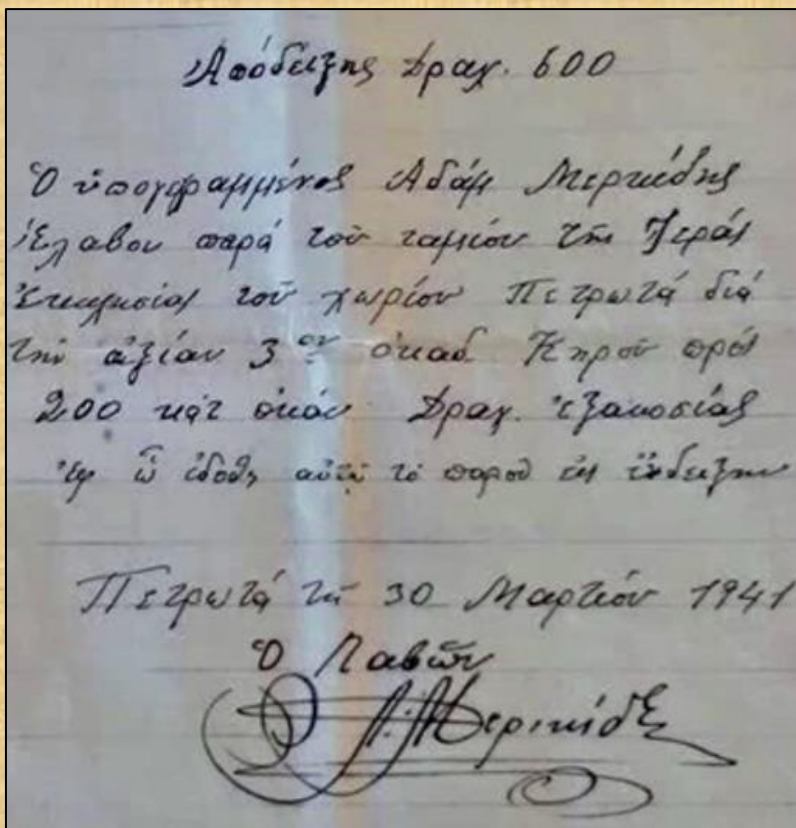

ΜΕΡΙΚΙΔΗΣ ΑΔΑΜ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΥ
Φωτογραφία σε ηλικία 25 περίπου ετών

ΚΑΦΕΝΕΙΟ & ΧΑΝΙ
Αρχική κατασκευή περί το 1905
*****
ΚΑΦΕΝΕΙΟ, ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ & ΟΡΟΦΟΣ
Μετά από διαρρύθμιση, επέκταση
τη δεκαετία του 1930

Τα επόμενα χρόνια, μαζί με τον αδελφό του Βασίλη Μερικίδη, στα πλαίσια των εμπορικών τους δραστηριοτήτων, ασχολήθηκαν αφενός με την πώληση στην Βουλγαρία και Τουρκία όλων των ειδών επεξεργασμένης πέτρας (από μικρές πέτρινες γούρνες έως μεγάλες μυλόπετρες) και αφετέρου έφερναν από τις Χώρες (Βουλγαρία και Τουρκία) που επισκέπτονταν, διάφορα αγαθά που δεν υπήρχαν στο Χωριό (είδη διατροφής και ένδυσης, όπως και διάφορα είδη που χρησίμευαν στην καθημερινότητα των κατοίκων).

**Χειρόγραφη εμπορική απόδειξη
με γραφικό χαρακτήρα και υπογραφή
ΜΕΡΙΚΙΔΗ ΑΔΑΜ**

Ο Αδάμ, είχε πολύ καλές σχέσεις με τους συγχωριανούς του και ήταν πολύ αγαπητός. Βοηθούσε το Χωριό και μερικές φορές επιτελούσε και κοινωνικό έργο, αφού στις δύσκολες κατά καιρούς περιστάσεις (θεομηνίες, Βουλγάρικη κατοχή κ.α.), μετέφερε με το κάρο του είδη "πρώτης ανάγκης" και τα διένεμε στους κατοίκους του Χωριού.

**Οι Αδελφοί ΜΕΡΙΚΙΔΗ
με μέλη των Οικογενειών τους
Αρχείο ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Κατά τη διάρκεια της Βουλγάρικης κατοχής, λόγω της απασχόλησής του με το εμπόριο, συνέχισε τα επαγγελματικά του ταξίδια στην Βουλγαρία (Σβίλενγκραντ και Φιλιπούπολη), αλλά και στην Αδριανούπολη.

Στην Αδριανούπολη, ήρθε σε επαφή με το εκεί Ελληνικό Προξενείο. Από την επαφή του με το Προξενείο, ενθάρρυνε το φρόνημα των κατοίκων του Χωριού του, αφού

μπορούσε και μετέφερε σε αυτούς, πληροφορίες και ειδήσεις για την έκβαση του πολέμου.

Τις πληροφορίες τις μετέφερε στο Χωριό, με τις συζητήσεις που έκανε, με τους πελάτες στο Καφενείο του, όταν δεν υπήρχαν μέσα σε αυτό Βούλγαροι ως πελάτες.

Ενημέρωση 1: Το Ελληνικό Προξενείο Αδριανούπολης, έδινε πληροφορίες για την έκβαση του Β' Παγκόσμιου πολέμου, για τις μάχες που γινόνταν, όπως και τις ελπίδες για νίκη των Συμμαχικών δυνάμεων, για το τέλος του Πολέμου και την απελευθέρωση του τόπου.

Ενημέρωση 2: Στο Ελληνικό Προξενείο Αδριανούπολης, γινόταν συλλογή πληροφοριών από "Πράκτορες" και "Συνδέσμους", για τα συμβάντα στις Ελληνικές περιοχές που βρισκόταν υπό την κατοχή των Γερμανών και των Βούλγαρων.

Επίσης, γινόταν συλλογή πληροφοριών και για τις Στρατιωτικές Μονάδες των Γερμανών στον Έβρο, όπως και των Στρατιωτικών θέσεων των Βουλγάρικων Μονάδων εντός των περιοχών του «Τριγώνου», αλλά και για τις Δυνάμεις που υπήρχαν εντός της Βουλγαρίας σχετικά πλησίον των Ελληνικών εδαφών.

Ενημέρωση 3: Στο Προξενείο της Αδριανούπολης, η εξόριστη Ελληνική κυβέρνηση είχε διαπιστεύσει, το 1943, ως γραμματέα και διερμηνέα τον πράκτορα της Αμερικάνικης OSS (προπομπός της σημερινής CIA), τον Ελληνοαμερικάνο Αλέξανδρο (Αλέκο) Γεωργιάδη, που ήταν και ο Διευθυντής της OSS στην Αδριανούπολη.

Σημείωση Συντάκτη : Ο Αδάμ Μερικίδης πρέπει να γνωρίστηκε ιδιαίτερα με τον Αλέκο Γεωργιάδη, αφού στα νεότερα χρόνια, στο σπίτι του πριν αυτό κατεδαφιστεί, βρέθηκε ένα Αμερικάνικο κέρμα - νόμισμα αξίας ενός Σέντ έκδοσης 1943 και θεωρείται ότι πιθανόν να του το έδωσε ο Γεωργιάδης, ως "ενθύμιο

1 Σέντ Αμερικής, έκδοσης 1943

Διαστάσεις : Διάμετρος 19 mm
Πληροφορία : 100 Cents = 1 \$

γνωριμίας". Με ποιόν άλλο τρόπο θα μπορούσε να μεταφερθεί νόμισμα, από Αμερική στα Πετρωτά, τον ίδιο χρόνο που εκδόθηκε, 1943, σε εποχή Βουλγάρικης κατοχής στον τόπο;

Ο Αδάμ Μερικίδης, στο Χωριό ποτέ δεν συμβιβάστηκε με τους Βούλγαρους. Στις διάφορες κατά καιρούς επισκέψεις των Βούλγαρων στο Καφενείο του, έντονα εκδήλωνε την αντικατοχική του θέση. Λέγεται ότι πολλές φορές ερχόταν σε έντονη αντιπαράθεση και έφθανε σε σημείο "να τους μαλώνει" κιόλας.

Ο Αδάμ, γνώριζε πολύ καλά τη Βουλγάρικη γλώσσα και κατάφερνε με συζητήσεις που έκανε με τους Βούλγαρους αξιωματούχους που διετέλεσαν "Δήμαρχοι" στο Χωριό, να έχουν καλή συνεργασία έστω και με βασικές διαφωνίες στις απόψεις τους.

Σημείωση : Κατά γενική ομολογία των κατοίκων του Χωριού, οι δύο Δήμαρχοι που είχαν τοποθετηθεί στο Χωριό, σε διαφορετικές περιόδους της κατοχής, ήταν "ήσυχοι" και "ήπιων τόνων".

Οι σχέσεις του Αδάμ με τον Βούλγαρο Στρατιωτικό Διοικητή του Χωριού, ποτέ δεν μπόρεσαν να φθάσουν σε σημείο συνεννόησης. Ο Διοικητής επισκεπτόταν το Καφενείο πάντα υπερόπτης και κυρίως πάντοτε ως κατακτητής.

Λεπτομέρεια: Στο καφενείο υπήρχε Γραμμόφωνο και οι Βούλγαροι έφερναν δίσκους δικούς του για να ακούνε και να διασκεδάζουν. Ο Αδάμ Μερικίδης, προκειμένου να μην διασκεδάζουν οι Βούλγαροι, σε ανύποπτο χρόνο "άνοιξε" τον μηχανισμό του Γραμμόφωνου και εν γνώσει του, προκάλεσε βλάβη του "μοτέρ" με αποτέλεσμα πλέον να μην λειτουργεί.

Σημείωση: Αντικατάσταση του "μοτέρ" και επιδιόρθωση του Γραμμόφωνου, για "αρχαιακούς" λόγους, έγινε μετά την παρέλευση περίπου 50 ετών.

**Επιδιορθωμένο Γραμμόφωνο
και δίσκοι 78 στροφών
ιδιοκτησίας ΜΕΡΙΚΙΔΗ ΑΔΑΜ**

Ο Αδάμ Μερικίδης, μετά από κάθε επιστροφή του από την Αδριανούπολη, σε ιδιαίτερες ώρες, στο Καφενείο έπιανε κουβέντα ξεχωριστά, κάθε φορά με διαφορετικό πελάτη του Καφενείου και τον ενημέρωνε για αυτά που μάθαινε από το

Ελληνικό Προξενείο. Ενημέρωνε για τις πληροφορίες που είχε για το Εθνικό ζήτημα που ήταν η κατοχή του τόπου από τους Βούλγαρους και της υπόλοιπης Ελλάδας από τους Γερμανούς, όπως και τις πληροφορίες για ελπίδες τερματισμού της κατοχής και αποχώρησης των κατακτητών από τον τόπο.

Σημείωση - Λεπτομέρεια: Παράλληλα με την συζήτηση και ενημέρωση, καλούσε την γυναίκα του "Ζωή" να τους φέρει από την αποθήκη του σπιτιού τους για να καπνίσουν από "ένα τσιγάρο", από τα λίγα τσιγάρα που κατά καιρούς έφερνε από την Αδριανούπολη.

Χαρακτηριστική του φράση που παρέμεινε ήταν: «Τζιώη (χαϊδευτικό της Ζωής), φέρε μας από μια τσιγάρα»

Το 1943, μετά από την τελευταία του επίσκεψη στην Αδριανούπολη, έκανε συζήτηση και προσέφερε τσιγάρο σε περίπου δέκα συγχωριανούς του.

Ένας από αυτούς, δεν κάπνισε ολόκληρο το τσιγάρο και αφού το έσβησε, παρέδωσε το υπόλοιπο στον Βούλγαρο Στρατιωτικό Διοικητή. Παράλληλα τον πληροφόρησε και για τις ενημερώσεις που κάνει ο Αδάμ στους Χωριανούς.

Ο Βούλγαρος Αξιωματικός, την επόμενη μέρα επισκέφθηκε τον Αδάμ στο Καφενείο και μετά από έντονη λογομαχία, εντός του Καφενείου και παρουσία πελατών, έβγαλε το "περίστροφό" του και αφού πυροβόλησε δυο φορές προς τα επάνω, στο ταβάνι, με το γνωστό υπεροπτικό του ύψος κάλεσε τον Αδάμ στην αυλή του σπιτιού, που βρισκόταν πίσω από το μαγαζί και

**Διακοσμημένο ξύλινο ταβάνι
στο Καφενείο του ΜΕΡΙΚΙΔΗ ΑΔΑΜ**
**Λεπτομέρεια: 2 πυροβολισμοί από Βουλγάρικο όπλο,
άφησαν τα σημάδια τους, για να θυμίζουν δύσκολες
εποχές για την Οικογένεια ΜΕΡΙΚΙΔΗ**

χωρίς περιστροφές του ανέφερε, ότι γνώριζε για τις "ενημερώσεις" που έκανε στους πελάτες του Καφενείου, όπως και για τα τσιγάρα που τους προσέφερε.

Προκειμένου να "ξεχάσει" τις παραπάνω πληροφορίες, πρότεινε στον Αδάμ, να του στείλει το βράδυ την γυναίκα του στο κτίριο της Διμοιρίας όπου διέμενε, διαφορετικά θα ανέφερε τις πληροφορίες αυτές στους ανωτέρους του και επιγραμματικά με

έντονο ύφος τον ενημέρωσε ότι η τιμωρία σε αυτή την περίπτωση είναι η ποινή του Θανάτου. Ο Αδάμ Μερικίδης, βεβαίως αρνήθηκε και από εκείνη την ημέρα ξεκίνησε το δράμα του.

Σημείωση: Η παραπάνω πληροφορία, για τους όρους του Βούλγαρου Στρατιωτικού, κυκλοφορεί δημόσια σήμερα, μετά από 78 χρόνια, αφού εκείνη την εποχή ήταν αδιανόητο να κυκλοφορήσει δημόσια, πολύ περισσότερο στην κλειστή κοινωνία του Χωριού και μάλιστα “υπό κατοχή”.

Αρχές Οκτωβρίου το 1943, επιστρέφοντας από την Βουλγαρία ο Αδάμ μαζί με τον αδελφό του Βασίλη που είχαν μεταβεί για εμπορικούς λόγους, συνελήφθησαν στον σιδηροδρομικό σταθμό Ορμενίου από Βούλγαρους στρατιώτες που τους περίμεναν και τους οδήγησαν για “ανακρίσεις” (δια ξυλοδαρμού) στο κτίριο της “Διμοιρίας” στα Πετρωτά, όπου ήταν το στρατόπεδο των Βούλγαρων. Την επομένη το απόγευμα, ο αδελφός του Βασίλης αφέθηκε ελεύθερος.

Κατ’ αρχήν, ο Αδάμ Μερικίδης κρατήθηκε από τους Βούλγαρους με την κατηγορία του “λαθρεμπορίου” και ως “ύποπτος για αντιστασιακές ενέργειες”.

Σημείωση: Η εισαγωγή τσιγάρων από την Τουρκία, άσχετα με την ποσότητα, χαρακτηρίζονταν ως “λαθρεμπόριο”.

Παράλληλα, ο αξιωματικός ενημέρωσε τους ανωτέρους του, πέρα από “το λαθρεμπόριο” και για την “ύποπτη” και “εχθρική” συμπεριφορά του κρατούμενου.

Επειδή, μέχρι τότε υπήρχαν μόνο σχόλια και αόριστες πληροφορίες, οι οδηγίες από την Βουλγαρία ήταν, να γίνουν εξαντλητικές ανακρίσεις στον κρατούμενο, μέχρι να ομολογήσει, την άμεση σχέση και συνεργασία του με το Προξενείο της Αδριανούπολης.

Ενημέρωση: Ο Πράκτορας Αλέκος Γεωργιάδης, που ήταν τοποθετημένος στο Προξενείο της Αδριανούπολης, είχε καλές σχέσεις και όλες τις υπάρχουσες Ελληνικές αντιστασιακές δυνάμεις, που υπήρχαν στον Έβρο.

Ιδιαίτερα πολύ καλές σχέσεις, είχε με τις δυνάμεις των Ανταρτών του ΕΑΜ – που ήταν και οι περισσότερες – και μάλιστα, σύμφωνα με εκ των υστέρων πληροφορίες, τις ενίσχυε σημαντικά από κάθε άποψη έως την λήξη της κατοχής και την αποχώρηση των κατακτητών.

Σύμφωνα με πληροφορίες, από την ομάδα του αντιστασιακού Σταθάτου Γεωργίου που δρούσε στις υπό Γερμανική κατοχή περιοχές του Νομού Έβρου και είχε άμεση σχέση με το Προξενείο Αδριανούπολης και το "Στρατηγείο Μέσης Ανατολής", ο Αλέκος Γεωργιάδης έδινε πληροφορίες στους αντιστασιακούς του ΕΑΜ που δεν έπρεπε να δοθούν, αφού μερικά από τα μέλη του, είχαν στενές επαφές με τους Βούλγαρους. Πίστευαν ότι, έστω και άθελά του, να τους έδινε πληροφορίες γεγονότων αλλά και ονόματα Ελλήνων που συνεργάζονταν με το Προξενείο Αδριανούπολης.

Σημείωση Συντάκτη: Άσχετα με το αληθές της παραπάνω πληροφορίας ή της με δόλο μονόπλευρης πληροφόρησης, αφού οι Αντιστασιακοί υπό την Σταθάτο Γεώργιο ήταν ιδεολογικά εκ διαμέτρου αντίθετοι με τους Αντιστασιακούς του ΕΑΜ, το αποτέλεσμα είναι ότι οι Βούλγαροι γνώριζαν είτε από το ΕΑΜ, είτε από δικούς τους Πράκτορες, τα ονόματα των ανθρώπων της περιοχής που επισκέπτονταν το Προξενείο.

Παράλληλα με τα συμβάντα που αφορούσαν το Προξενείο Αδριανούπολης, υπήρχε και το θέμα της προμήθειας των "Εγγλέζικων χρυσών λιρών" που έστειλαν εκείνη την εποχή οι Άγγλοι σε όλες τις Ελληνικές αντιστασιακές ομάδες.

Σχόλιο Συντάκτη: Οι Άγγλοι, από της ιδρύσεως του Ελληνικού Κράτους πάντα ακολουθούσαν παρεμβατική τακτική στην "Πολιτική ζωή" της Ελλάδας. Η χρηματοδότηση αυτή με διανομή χρυσών λιρών, ήταν κίνητρο για καλύτερη ένοπλη αντίσταση όλων των ομάδων ανεξαρτητως των ιδεολογικών και πολιτικών τους τοποθετήσεων, για δράσεις τους που θα προκαλούσαν την συντόμευση της αποχώρησης των Κατοχικών δυνάμεων, προκειμένου αυτοί να συνεχίσουν την παρεμβατική τους τακτική στην Ελλάδα.

Σημείωση: Οι πληροφορίες αναφέρουν ότι οι Άγγλοι, εφοδίασαν γενικά όλους τους Έλληνες αντιστασιακούς με συνολικά περίπου 2 εκατομμύρια Λίρες, σε μεταλλικά κουτιά που το καθένα περιείχε 2.000 τεμάχια.

Επίσης υπάρχει και η πληροφορία, ότι οι οδηγίες ήταν μετά την αφαίρεση των εξόδων (εσωτερική μεταφορά, φύλαξη κ.α.), οι υπόλοιπες λίρες να κατανέμονταν, από 2 τεμάχια σε κάθε μέλος για την αγορά όπλου. Ο εφοδιασμός, στον Ελλαδικό χώρο, έγινε με αεροπορικές ρίψεις.

Ένα εκατομμύριο λίρες δόθηκαν στις δυνάμεις του ΕΑΜ - ΕΛΑΣ και 250-300.000 στις δυνάμεις του ΕΔΕΣ (Η κατανομή έγινε αναλογικά, σύμφωνα με τον αριθμό των μελών τους).

Επίσης, περί τις 700.000 μεταφέρθηκαν με υποβρύχια στις δυνάμεις, που βρισκόταν στην Μέση ανατολή. Από τη μέση Ανατολή, ένα αριθμός στάλθηκε στο Ελληνικό Προξενείο της Αδριανούπολης, στην Τουρκία.

Πληροφορίες για την διάθεση και κατανομή, από το Προξενείο Αδριανούπολης, δεν υπάρχουν.

Από αφηγήσεις της συζύγου του απόστρατου Αξιωματικού Σταθάτου Γεωργίου, που ήταν στέλεχος ομάδας Αντιστασιακών στον Νομό Έβρου και είχε άμεση σχέση με το Προξενείο Αδριανούπολης και το "Στρατηγείο Μέσης Ανατολής, ο σύζυγός της μετέφερε από το Ελληνικό Προξενείο Αδριανούπολης για την Ορεστιάδα και το Διδυμότειχο, συνολικά 12.000 λίρες, με προορισμό την αγορά όπλων από τους αντιστασιακούς.

Το "ζήτημα" των Αγγλικών λιρών το γνώριζαν οι Βούλγαροι, γι' αυτό στις ανακρίσεις που γινόνταν στον Αδάμ Μερικίδη, υπήρχε η επαναλαμβανόμενη ερώτηση εάν είχε παραλάβει Αγγλικές λίρες, πόσες και εάν τις διένεμε στους συνχωριανούς του.

Ο Βούλγαρος αξιωματικός στα Πετρωτά, έχοντας μέχρι τότε ένα αποδεικτικό στοιχείο, το μισοσβησμένο - παράνομα εισαγόμενο - τσιγάρο, για να κατηγορήσει πλήρως τον Αδάμ Μερικίδη, έπρεπε να έχει και επώνυμες μαρτυρίες για ενέργειες του Αδάμ Μερικίδη εις βάρος της Βουλγαρίας.

Έμαθε, από τους φίλους του συνεργάτες Έλληνες κάτοικους του Χωριού,- δυστυχώς υπήρχαν και τέτοιοι στο Χωριό, ευτυχώς λίγοι - ότι ο Αδάμ πρόσφατα έκανε συζήτηση-ενημέρωση με άλλους επτά κατοίκους του Χωριού. Του δόθηκαν μάλιστα και τα ονόματα.

Τις επόμενες ημέρες και αφού ήταν κρατούμενος ο Αδάμ, ξεκίνησε ξεχωριστή προσαγωγή των επτά κατοίκων για ανάκριση, με σκοπό να ομολογήσουν ότι, "ο Αδάμ Μερικίδης, στις συζητήσεις κατηγορούσε τους Βούλγαρους, τους προσέφερε τσιγάρα λαθρεμπορίου, όπως και ότι έδωσε στον καθένα, από δύο Εγγλέζικες, λίρες".

Οι συλληφθέντες, ομολόγησαν για την γενική και αόριστη ενημέρωση για την έκβαση του Πολέμου που είχαν από τον Αδάμ, όπως και παραδέχθηκαν ότι τους προσέφερε από ένα τσιγάρο που κάπνισαν τότε στο μαγαζί, αρνήθηκαν όμως όλα τα υπόλοιπα.

Ενώ οι ανακρίσεις του Αδάμ, του αδελφού του που τον ξανακάλεσαν στη Διμοιρία, όπως και οι επαναλαμβανόμενες ανακρίσεις, δια ξυλοδαρμού, των επτά συγχωριανών συνεχίζονταν, οι "ανήθικες ορέξεις" του αξιωματικού δεν σταμάτησαν.

Βούλγαρος στρατιώτης επισκέφθηκε ένα βράδυ το σπίτι, όπου διέμενε η σύζυγος του Αδάμ με την θετή τους κόρη Ανθούλα 15-16 ετών και κτύπησε την πόρτα του σπιτιού και ζήτησε από την σύζυγο του Αδάμ, την Ζωή Μερικίδου, να τον ακολουθήσει στον Αξιωματικό που την περίμενε στο κτίριο της "Διμοιρίας" του Χωριού. Η σύζυγος του Αδάμ, σύμφωνα με αφήγηση της μικρής Ανθίτσας που ήταν παρούσα, αφενός ούτε καν άνοιξε την πόρτα, αφετέρου έδωσε στον Βούλγαρο στρατιώτη, "κακήν κακώς".

Σημείωση: Και η παραπάνω πληροφορία, για την "πρόσκληση" το Βούλγαρου Στρατιωτικού, κυκλοφορεί δημόσια σήμερα, μετά από 78 χρόνια, αφού εκείνη την εποχή ήταν αδιανόητο να κυκλοφορήσει δημόσια, πολύ περισσότερο στην κλειστή κοινωνία του Χωριού και μάλιστα "υπό κατοχή".

Επιμένοντας ο Βούλγαρος αξιωματικός, κάποια μέρα έστειλε στρατιώτες για να ψάξουν το σπίτι για να βρουν λίρες Αγγλίας. Η έρευνα έγινε και λίρες Αγγλίας δεν βρέθηκαν. Βρήκαν μόνο, μέσα σε ένα "σεντούκι" 5-6 λίρες Τουρκίας, τις οποίες επιδεικτικά δεν παρέλαβαν και τις παρέδωσαν στην θετή του κόρη Ανθίτσα, αφού δεν αποτελούσαν ενοχοποιητικά στοιχεία εις βάρος του ΜΕΡΙΚΙΔΗ ΑΔΑΜ.

Εν τω μεταξύ, οι ανακρίσεις των επτά κατοίκων του Χωριού, συνεχίζονταν με βασανιστήρια και ξυλοδαρμούς για να ομολογήσουν ότι, μαζί με τα τσιγάρα έλαβαν και λίρες Αγγλίας. Ομολογία που θα επιβεβαίωνε την επίσημη συνεργασία του Αδάμ Μερικίδη με το Προξενείο. Σε κάθε άρνησή τους, η παραμονή στα κρατητήρια συνεχίζονταν, αφού οι όροι τους ήταν ότι, μετά την ομολογία τους θα επέστρεφαν στα σπίτια τους ελεύθεροι.

Μη αντέχοντας πλέον, σε διαφορετικές ημέρες, ανάλογα με τις σωματικές και ψυχικές αντοχές του καθενός, τέσσερες από αυτούς δήλωσαν "...ότι έλαβαν από δύο λίρες Αγγλίας ο καθένας ...".

Μετά την "ομολογία", το κατηγορητήριο, που ήθελε να έχει ο Βούλγαρος Αξιωματικός, ήταν πλέον έτοιμο:

"Ο Αδάμ Μερικίδης, ήταν συνεργάτης του Ελληνικού Προξενείου Αδριανούπολης και παρέλαβε από αυτό χρυσές λίρες για χρηματοδότηση κατοίκων του Χωριού με σκοπό ένοπλες αντιστασιακές ενέργειες. Κατά συνέπεια, ήταν πράκτορας και κατάσκοπος, που δρούσε σε βάρος των Εθνικών συμφερόντων της Βουλγαρίας".

Με το παραπάνω κατηγορητήριο, ο Αδάμ Μερικίδης, από την "Διμοιρία Πετρωτών" που ήταν κρατούμενος, μεταφέρθηκε για λίγο χρονικό διάστημα σε κρατητήριο στο Ορμένιο.

Σημείωση: Μια ομάδα συγγενικών προσώπων, που τον επισκέφθηκαν στο Ορμένιο, είχε άσχημη εμπειρία από την επίσκεψη, αφού διαπίστωσαν ότι οι φύλακες αν και μιλούσαν άπταιστα την Ελληνική γλώσσα, είχαν πολύ κακή συμπεριφορά στον κρατούμενο.

Στη συνέχεια μεταφέρθηκε σε κρατητήρια και Φυλακές της Φιλιππούπολης, με συνεχιζόμενες ανακρίσεις και μεγάλες σωματικές και ψυχικές ταλαιπωρίες.

Σημείωση: Στις φυλακές Φιλιππούπολης, όταν τον επισκέφθηκαν οι συγγενείς του, ήταν δεμένος -ακόμη και εκεί μέσα- με χοντρές βαριές αλυσίδες και με κάτασπρα, από τη στενοχώρια, μαλλιά (όταν συνελήφθη είχε μαλλιά κανονικού χρώματος).

Τελικά, οδηγήθηκε σε Βουλγάρικο Στρατοδικείο με την κατηγορία της «Κατασκοπείας» εις βάρος της Βουλγαρίας και με συνοπτικές διαδικασίες, κρίθηκε ότι ήταν ένοχος και καταδικάστηκε με την ποινή, "Εις δι' αγχόνης θάνατον".

Σημείωση Συντάκτη: Η ποινή "Εις δι' αγχόνης θάνατον", ήταν ποινή που επιβλήθηκε εκείνη την εποχή σε πολύ μεγάλο αριθμό Ελλήνων στην περιοχή της Θράκης, που προέβαιναν σε οποιασδήποτε μορφής αντιστασιακών ενεργειών.

Η ποινή του Θανάτου δεν εκτελέστηκε άμεσα. Τις επόμενες μέρες ζήτησε να γράψει σε χαρτί την επιθυμία του ότι την περιουσία του μετά τον θάνατό του να μεταβιβαστεί στην θετή του κόρη Ανθούλα (Ανθίτσα).

Ήταν όμως τόσο μεγάλο το μίσος των Βούλγαρων εναντίον του, αφού στην επιστολή που γράφηκε με κονδυλοφόρο και μελάνη δεν τέθηκε, όπως συνηθιζόταν, "στυπόχαρτο" για στέγνωμα της μελάνης, με αποτέλεσμα το φύλλο χαρτιού που διπλώθηκε και μπήκε σε φάκελο, όταν έφθασε στα Πετρωτά και ανοίχθηκε, ο φάκελος περιείχε ένα φύλλο χαρτί με μια μεγάλη "μελανιά" (μουντζούρα), που κάλυπτε ολόκληρο το φύλλο και τίποτε άλλο.

Στις 23 Μαρτίου 1944, μετά από συνολικά 5/μηνο παραμονή με βασανιστήρια, σε Κρατητήρια και Φυλακές, σε εκτέλεση της ποινής του Στρατοδικείου, «απαγχονίσθηκε».

Σημείωση: Πρέπει να σημειωθεί ότι, αμέσως μετά την απόφαση του Στρατοδικείου και πριν από την εκτέλεση της ποινής, η σύζυγος του Αδάμ, μέσω Βούλγαρου Δικηγόρου είχε ζητήσει "χάρη" από τον τότε Βασιλιά της Βουλγαρίας. Η "χάρη" είχε δοθεί, αλλά όταν το έγγραφο είχε φθάσει στην Φιλιππούπολη, η ποινή ήδη είχε "εκτελεσθεί". Υπήρχε βέβαια και η δυνατότητα της τηλεφωνικής ενημέρωσης για να μην εκτελεσθεί η απόφαση, αλλά κι εδώ υπερτέρησε η επίτευξη του στόχου, που ήταν ο θάνατος του αντιστασιακού Αδάμ Μερικίδη.

Όταν, μετά από ημέρες επισκέφθηκαν οι συγγενείς τον τόπο εκτέλεσης και ταφής του Αδάμ, οι Βουλγάρικες αρχές ήταν μη συνεργάσιμες και δεν έδιναν πληροφορίες. Ανεπίσημα, από εργάτες του Νεκροταφείου, έμαθαν ότι στις 23 Μαρτίου, "απαγχονίστηκαν δύο Έλληνες", ένας από Ορεστιάδα -μάλλον Δάσκαλος-, που φορούσε Παντελόνια κι ένας από Χωριό που φορούσε "Ποτούρι" (Θρακιώτικη βράκα). Σύμφωνα με τα ρούχα που φορούσαν, υποδείχθηκαν και τα σημεία που έγινε και η ταφή του καθενός.

Στο Χωριό, οι Βούλγαροι Στρατιωτικοί, προκειμένου να δικαιολογήσουν την τιμωρία «Εις θάνατον δια απαγχονισμού» του Μερικίδη Αδάμ, με συνεχείς επαναλαμβανόμενες ομιλίες και συζητήσεις, ενημέρωναν όλους τους κατοίκους, ακόμη και με "κατ' οίκον" επισκέψεις ότι, ο Αδάμ Μερικίδης συνελήφθη και τιμωρήθηκε, κατ' αρχήν, για την μεταφορά λαθραίων τσιγάρων στο Χωριό

(λαθρεμπόριο) και ότι τούτο για τη Βουλγάρικη νομοθεσία ήταν "βαρύτερη" παρανομία και στη συνέχεια, - υποβάθμιζαν τον λόγο και τον έβαζαν σε δεύτερη σειρά - συνελήφθη και καταδικάστηκε με παραδειγματική τιμωρία, διότι συνεργάζονταν με το Ελληνικό Προξενείο στην Αδριανούπολη, για ενέργειες εις βάρος της Βουλγαρίας.

Ακόμη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν την δυσφορία και αγανάκτηση των κατοίκων, όπως και για να διαβάλλουν το κύρος του Μερικίδη Αδάμ, που έχαιρε άκρας εκτίμησης από όλους τους κατοίκους, στις κατ' επανάληψη ενημερώσεις που έκαναν, άρχισαν να διαδίδουν επιμελώς, ψευδή και συκοφαντικά σχόλια για αυτόν, ότι δήθεν παρέλαβε από το Προξενείο τενεκέδες (πληθυντικός) χρυσές λίρες, για να τις μοιράσει στους κατοίκους του Χωριού και ότι εκείνος τις παρακράτησε όλες για τον εαυτό του.

Σχόλιο Συντάκτη: Υπολογίζεται από τους ειδικούς ότι, ένας τενεκές μπορεί να χωρέσει περί τις 50.000 λίρες.

Μετά από απλό υπολογισμό, επιβεβαιώνεται ότι η πληροφορία που διέδιδαν ήταν "ψευδής" και με δόλο, αφού ήταν αδύνατο να δίνεται στους Αντιστασιακούς σε ολόκληρες τις περιοχές της Ορεστιάδας και του Διδυμοτείχου, βοήθεια μόνο 12.000 λιρών και σε ένα ασήμαντο παραμεθόριο Χωριό του Νομού, να δίνεται βοήθεια ένας ή δύο τενεκέδες λίρες (50 ή 100.000 τεμάχια).

Σημείωση: Μετά την απελευθέρωση του τόπου από τους Βούλγαρους, οι τέσσερες κάτοικοι του Χωριού, που κατά τις ανακρίσεις τους από τους Βούλγαρους, είχαν δηλώσει ότι ο ΑΔΑΜ τους έδωσε "Εγγλέζικες Λίρες", νοιώθοντας ενοχές, ομολογούσαν στις συζητήσεις που είχαν στα Καφενεία του Χωριού, ότι ίσως αυτοί να φταίνε για την τιμωρία και τον θάνατο του ΑΔΑΜ, αφού οι ομολογίες τους ήταν ψευδείς και ότι πιέστηκαν από τους Βούλγαρους με αντάλλαγμα την επιβίωση και την απελευθέρωσή τους.

Η Ζωή Μερικίδου μέχρι τον θάνατό της το 1981, δήλωνε ότι στην παρουσία τους ως εύπορη οικογένεια, υπήρχε ένας αριθμός Τούρκικων λιρών που προέρχονταν, από αρχική βοήθεια από τον Πεθερό της και τον Πατέρα της, που και οι δύο ήταν εύποροι, από την εργασίες της οικογένειας στα Χωράφια, στα Πρόβατα, στο Καφενείο, στο Χάνι, όπως επίσης και από την πολυετή απασχόληση του Αδάμ με το εμπόριο.

Για Λίρες Αγγλίας, όχι βέβαια για τενεκέδες αφού αυτό το ποσό ήταν “μυθικό”, αλλά ούτε και για μικρό ποσό, δεν της μίλησε ποτέ ο άντρας της, αλλά ούτε και αυτή βρήκε, πριν ή μετά τον θάνατό του, στο σπίτι.

Οι οικονομίες τους σε λίρες Τουρκίας που ήταν το “σκληρό νόμισμα” της εποχής, μετά τη σύλληψη του Αδάμ, εξανεμίστηκαν σε διάφορα έξοδα, δαπάνες σε Δικηγόρο και μεταβάσεις στην Φιλιππούπολη, σε έξοδα και δαπάνες συντήρησης της οικογένειας αφού στην οικογένεια υπήρχαν μόνο η σύζυγος του Αδάμ με το ανήλικο κορίτσι την “Ανθούλα”. Αργότερα τα έξοδα συνεχίστηκαν με οικονομική βοήθεια στον γαμπρό της για την επαναλειτουργία του Καφεπαντοπωλείου, όπως και σε διάφορα πολυδάπανα δικαστικά έξοδα, για την νομιμοποίηση της κληρονομιάς του αποθανόντος κ.α..

Σχόλιο Συντάκτη: Αν και στο σπίτι του Αδάμ Μερικίδη, δεν υπήρξαν ποτέ “Λίρες Αγγλίας”, η έντονα παρατεταμένη ψευδή πληροφόρηση των Βούλγαρων κατακτητών, παρέμεινε στο Χωριό ως ανυπόστατη “ρετσίνα”, της «πλούσιας οικογένειας με τους “τενεκέδες” “Εγγλέζικες Λίρες”».

Ως επίλογος της εξιστόρησης της ζωής του Μερικίδη Αδάμ, πρέπει να αναφερθεί ότι η ομολογία και η εκτίμηση γενικά όλων των κατοίκων του Χωριού ήταν:

“Ο Αδάμ Μερικίδης, ήταν ένας αγνός Πατριώτης και αγωνίστηκε ανιδιοτελώς με τον δικό του τρόπο, για την απελευθέρωση του τόπου από τους Βούλγαρους κατακτητές”.

Πληροφορία : Ο Αδάμ και η Ζωή δεν τεκνοποίησαν. Το 1936 μετά από ένα τραγικό γεγονός, ο Αδάμ και η Ζωή στην οικογένειά τους πρόσθεσαν την οκτάχρονη Ανθούλα, κόρη των Βασίλη και Φωτεινής Βασιλακούδη.

Ο Αδάμ Μερικίδης κάτοχος κυνηγετικού όπλου, πυροβόλησε σε αγροτική περιοχή εκτός του Χωριού, σε συστάδα δένδρων εναντίον του Βασιλακούδη Βασιλείου, που βρισκόταν πάνω σε πλατύφυλλο δένδρο εκλαμβάνοντάς τον ως “θήραμα”.

Επειδή υπήρχε μεγάλος αριθμός από αυτόπτες μάρτυρες του ατυχούς γεγονότος, ο Αδάμ δεν μπορούσε να κατηγορηθεί και το γεγονός χαρακτηρίστηκε “ατύχημα”.

Ως έμπρακτη απόδειξη της "συμπόνοιας" και "συμπαράστασης" προς την οικογένεια Βασιλακούδη, έκανε πρόταση υιοθεσίας της Οκτάχρονης μικρής Ανθούλας. Από την επόμενη ημέρα η Ανθούλα έγινε τρίτο μέλος της οικογένειας Μερικίδη.

Λίγα χρόνια μετά τον θάνατο του Μερικίδη Αδάμ, η Ανθούλα σε ηλικία 20 περίπου ετών, παντρεύτηκε τον Ευστράτιο Κώστογλου που ήλθε στο σπίτι ως γαμπρός.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕΡΙΚΙΔΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ

ΑΔΑΜ ΜΕΡΙΚΙΔΗΣ - Φωτογραφία στην εποχή 1940 - 1943

ΖΩΗ ΜΕΡΙΚΙΔΟΥ - Φωτογραφία στη δεκαετία 1960

ΑΝΘΟΥΛΑ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ - Φωτογραφία 1942

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ - Φωτογραφία εποχής 1950-1960

Σημείωση Συντάκτη:

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα -προσωπικά- γεγονότα που συνέβησαν στο Χωριό και στη Βουλγαρία και "δημοσιοποιούνται" για πρώτη φορά, μου τα αφηγήθηκε η Μητέρα μου, όπως αυτή τα έζησε, ως θετή κόρη του ΜΕΡΙΚΙΔΗ ΑΔΑΜ.

Τα γεγονότα που συνέβησαν δημόσια στο Χωριό, τα άκουσα από πάρα πολλούς παλιούς κατοίκους του Χωριού.

Τις υπόλοιπες λοιπές πληροφορίες, τις έλαβα μετά από έρευνες σε σειρά ιστορικών θεμάτων, που κυκλοφορούν δημόσια, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Από την Γιαγιά μου, ΖΩΗ ΜΕΡΙΚΙΔΟΥ, που στάθηκε "Ήρωας" και "Κυρία", δεν άκουσα αφηγήσεις, αφού επιμελώς απέφευγε να συζητάει για τις οδυνηρές στιγμές που έζησαν αυτή και ο Σύζυγός της.

Λεπτομέρεια: Οι λέξεις, μέχρι τον θάνατο της Γιαγιάς μου, που δεν χρησιμοποιούνταν επιμελώς στο Σπίτι ήταν “Κρέμασμα”, “Κρέμασε”, “Κρεμασμένος”, “Κρεμασμένο” και όταν αυτές ήταν απαραίτητες, αντικαθιστούνταν με άλλες σχετικές λέξεις π.χ. Σκάλωσα, Σκάλωσε, Σκαλωμένο κ.λ.π.

Αλεξανδρούπολη, Δεκέμβριος 2021

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ του ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ και της ΑΝΘΟΥΛΑΣ

Συντάκτης αυτής της Εργασίας